

ΜΑΚΙΣΤΙΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΚΙΣΤΑΙΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΣ

Έτος 18ο • Μάρτιος - Απρίλιος - Μάιος 2015 • Φύλλο 81 • Τιμή: 0,03 Ευρώ

Διεύθυνση εφημερίδας: Ερυμάνθου 10 Ηλιούπολη Τ.Κ. 16344 • www.makistia.gr • e-mail: makistia@gmail.com

Σύλλογος Μακιστাইών Ολυμπίας
«Η ΜΑΚΙΣΤΟΣ»
Ερυμάνθου 10 - Τ.Κ. 16344 Ηλιούπολη
Πληροφ. Φώτης Βλάχος - 6972719139
e-mail: makistia@gmail.com

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Η Εφορία Αρχαιοτήτων Ηλείας, ο Μη Κερδοσκοπικός Οργανισμός
«ΔΙΑΖΩΜΑ» με τους Πολιτιστικούς Συλλόγους «Μακίστου» και «Χρυσοχωρίου»
σας προσκαλούν

στην εκδήλωση που θα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο ανάδειξης του «Αρχαίου
Θεάτρου Πλατιάνας» στο Αίψυ την **Κυριακή 2 Αυγούστου 2015 και ώρα 17.00.**

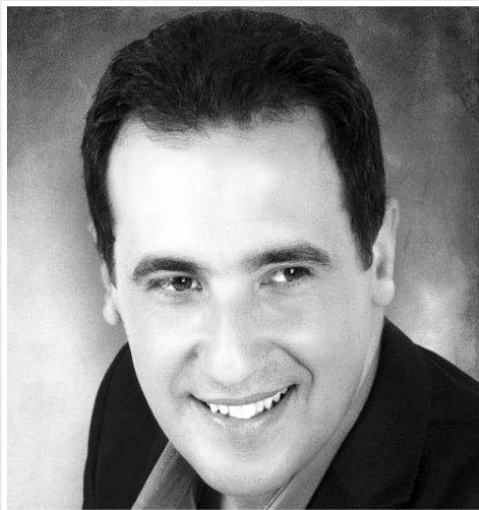
Το πρόγραμμα της εκδήλωσης έχει ως εξής:

- 17.00** Αναχώρηση με πούλμαν από την Μάκιστο
- 18.00** Έναρξη εκδήλωσης
- 18.05** Καλωσόρισμα - χαιρετισμοί
- 18.20** Ξενάγηση στο Αρχαίο Θέατρο και στον ευρύτερο Αρχαιολογικό χώρο
- 19.30** Πέρασμα της εκδήλωσης στο Αίψυ - Αναχώρηση για την Μάκιστο
- 20.15** Συγκέντρωση στη πλατεία Μακίστου - Κεντρική ομιλία από Εκπρόσωπο της Εφορίας Αρχαιοτήτων Ηλείας
- 20.45** Ομιλία του Προέδρου του Διαζώματος κ. **Σταύρου Μπένου** και του Καθηγητού Αρχαιολογίας κ. **Πέτρου Θέμελη** Αντιπροέδρου του Διαζώματος
- 21.00** Παρουσίαση της αρχιτεκτονικής μελέτης του Αρχαίου Θεάτρου από τους μελετητές κ. **Μαρία Μαγνήσαλη** και κ. **Θεμιστοκλή Μπιλή** (αρχιτέκτονες μηχανικοί)
- 21.20** Θα ακολουθήσει γλέντι με ζωντανή μουσική, εδέσματα και κρασί ΔΩΡΕΑΝ

ΜΕ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΖΑΧΑΡΩΣ

ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΣΤΗ ΜΑΚΙΣΤΟ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΝΤΕΛΗΜΟΝΑ ΠΡΟΠΑΡΑΜΟΝΗ 25 ΙΟΥΛΙΟΥ 2015

Τραγούδι: Παναγιώτης Λάλεζας
Κλαρίνο: Κώστας Κοπανισάνος

Το Internet στη Μάκιστο

Η γραμμή της οπτικής ίνας «Κρέστενα - Βρίνα - Σμέρνα - Αρτέμιδα - Μάκιστος» ολοκληρώθηκε και με παράκαμψη από Αρτέμιδα - Μποκαρίνος. Επίσης, ξεκίνησε και η γραμμή από Ζαχάρω προς Χρυσοχώρι - Μίνθη. Ένα πραγματικό όνειρο για τα απομονωμένα χωριά μας γίνεται πραγματικότητα. Όπως έχουμε αναφερθεί και σε παλιότερα φύλλα της «ΜΑΚΙΣΤΙΑΣ» το συγκεκριμένο έργο για τις «Λευκές Περιοχές» της Ελλάδας, αξίας 160 εκ. Ευρώ, χρηματοδοτήθηκε αποκλειστικά από το Ταμείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το έργο ήταν προγραμματισμένο να ολοκληρωθεί στις 31 Αυγούστου 2015. Όμως, λόγω των οικονομικών προβλημάτων της χώρας μας (capital control) το έργο αυτό διεκόπη στις 30-06-2015 και εί-

Φωτογραφία:
Στάθης Κοκκαλιάρης

Το έργο στον Άγιο Γεώργιο Μακίστου

ναι άγνωστο πότε θα συνεχιστεί. (Υπολείπεται ο κατάλληλος εξοπλισμός, η καμπίνα και η ανάλογη διασύνδεση). Όσον αφορά τη γραμμή «Ζαχάρω - Χρυσοχώρι - Μίνθη» οι εργασίες σταμάτησαν στην περιοχή της Αρήνης.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ
Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΜΑΚΙΣΤΟΥ σελ. 3

Σημείωση της έμδοσης

Συμπατριώτες

Φίλες και φίλοι της "ΜΑΚΙΣΤΙΑΣ"

Η συμμετοχή σας στις εκδηλώσεις που το Δ.Σ. του Συλλόγου μας οργάνωσε για το καλοκαίρι 2015, ενισχύει τον Σύλλογό μας ηθικά και οικονομικά, ώστε να μπορεί να συνεχίζει το έργο του.

Αναγνωρίζοντας την οικονομική κρίση που πλήττει τη χώρα μας οι τιμές θα είναι σε όλα προσιτές και ειδικά στην εκδήλωση του Αρχαίου Θεάτρου μας στις 2 Αυγούστου θα είναι όλα ΔΩΡΕΑΝ.

Το Δ.Σ.

Ας τους μιμηθούμε

Λαμπρόπουλος Παύλος του Αναστ.	100€
Κωτσέλης Αριστοτέλης (Ζαχάρω)	20€
Μπίθας Δημήτρης (Καλλιθέα)	20€
Κοπανισάνος Φώτης (Χρυσοχώρι)	10€

Η "ΜΑΚΙΣΤΙΑ" σας ευχαριστεί πολύ.

ΑΔΕΙΑ ΥΠ. Β6752/Φ14/94

**ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
30 ΧΡΟΝΙΑ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΑ**

- ΤΑ ΠΑΝΤΑ ΑΠΟ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ
- ΑΝΑΓΟΜΩΣΕΙΣ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΗΡΩΝ
- ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΥΡΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
- ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΥΡΑΝΙΧΝΕΥΣΗΣ

Απόστολος Τσιγγόπουλος
Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ & ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ 48
ΑΓ. ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ - ΑΝΑΚΑΣΑ
k.tsigopoulou@yahoo.gr

ΤΗΛ: 210 26 37 285
FAX: 210 26 25 532

ΜΑΚΙΣΤΙΑ

**ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ
-ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ
ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΜΑΚΙΣΤΙΑΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΣ
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΜΑΚΙΣΤΙΑΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΣ
«Η ΜΑΚΙΣΤΟΣ»**
Ερμάνθου 10 Ηλιούπολη
Τ.Κ. 16344 • www.makistia.gr
Εκδότης:
Φώτης Βλάχος
Κιν.: 6972719139
e-mail: vlachosfotis@gmail.com
Διευθυντής:
Δημήτρης Γρηγορόπουλος
Σεριφου 37 Αιγάλεω
Αρχισυντάκτης:
Διονύσης Κοκκαλιάρης
Συντακτική Επιτροπή
Σταυρούλα
Καραμπέτσου-Βλάχου
Μαίρη Καριώρη
Μιχαέλλα Βλάχου
Διεύθυνση αλληλογραφίας:
Ερμάνθου 10, 16344 Ηλιούπολη

Ηλεκτρ. ταχυδρομείο:
makistia@gmail.com
• Ανώνυμες επιστολές
δε δημοσιεύονται.
• Χειρόγραφα
δεν επιστρέφονται.
• Τα άρθρα,
οι συνεργασίες
και οι αγγελίες
δημοσιεύονται δωρεάν.
• Τα ενυπόγραφα άρθρα
δεν εκφράζουν απαραίτητα
τη σύνταξη της εφημερίδας.
Ηλεκτρονική Σελιδοποίηση
Εκτύπωση - Διεκπ/ση
έκδοσης
Καρπούζη Αριστέα
& Υιοί Ο. Ε.
Εκδόσεις - Γραφικές Τέχνες
Θεοδοσίου 23 Ίλιον
Τ.Κ. 13121
Τηλ-Fax: 210 2619003
e-mail:karpouzi@otenet.gr

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ 2015

1. Παραδοσιακό πανηγύρι στη Μάκιστο προπαραμονή του Αγίου Παντελεήμονα **Σάββατο 25 Ιουλίου**
τραγούδι: Παναγιώτης Λάλεζας
κλαρίνο: Κώστας Κοπανισάνος
2. Εκδήλωση για το Αρχαίο Θέατρο στο Αίψυ **Κυριακή 2 Αυγούστου**
3. Συμμετοχή με τους άλλους Πολιτιστικούς Συλλόγους του Δήμου μας, όπως κάθε χρόνο στο Γυμνάσιο Ζαχάρως **την Τετάρτη 5 Αυγούστου,**
στην θεατρική παράσταση "Ο Αργαλειός"
4. Εκδήλωση στο Πνευματικό Κέντρο Μάκιστου (Σχολείο) όπως κάθε χρόνο μετά τη Θεία Λειτουργία στην Παναγιά **το Σάββατο 15 Αυγούστου**
5. Ημερήσια εκδρομή στην Πολιτιστική-Τουριστική Διαδρομή «ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ» **την Τρίτη 18 Αυγούστου**

**ΕΝΙΣΧΥΣΤΕ
ΤΗΝ "ΜΑΚΙΣΤΙΑ"**
Αρ. Λογ/σμού 112/296129-62
IBAN:

GR2001103460000034676833832
Εθνική Τράπεζα Ελλάδος

**Γ Ρ Α Φ Ε Ι Ο Τ Ε Λ Ε Τ Ω Ν
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΣΤΗ**

ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑΣ 34 - ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ
(έναντι Δημαρχείου Ηλιουπόλεως)
Τηλ.: 210 99 35 727 - 210 99 62 045
Κινητό: 6944 35 05 18 - Οικίας: 210 99 30 153

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΟΛΟ ΤΟ 24ΩΡΟ

ΤΑ ΑΛΩΝΙΑ

Βρισκόμαστε στη δεκαετία του '50. Την εποχή εκείνη, τα γεννήματα τα θερίζαμε με τα δρεπάνια και τα αλωνίζαμε στα αλώνια με τα ζα, γιατί δεν είχε φτάσει στο χωριό μας η αλωνιστική μηχανή, αφού δεν είχε γίνει ακόμη ο αυτοκινητόδρομος. Το αλώνι ήταν ένας ειδικά διαμορφωμένος επίπεδος και κυκλικός χώρος, με διάμετρο περίπου 10 μ., στην ψηλότερη μεριά ενός χωραφιού, σε ξάγναντο που τό 'πιανε ο αέρας και στο κέντρο του ήταν μπηγμένο βαθιά και σταθερά το στοιχειρό. Το στοιχειρό ήταν ένας κορμός από άγριο δέντρο, συνήθως πουρνάρι ή αγλαντζινιά, με ύψος γύρω στα 1,80 μ. και με διχάλα στην κορφή. Σ' αυτό δέναμε την τριχιά, με την οποία ζέγναμε τα ζώα, όταν αλωνίζαμε.

Από τ' αλώνια του χωριού, μοναχά 2-3 ήταν πέτρινα. Όλα τα υπόλοιπα ήταν χωματένια. Το καλοκαίρι, όλες οι φαμελιές μετακομίζανε στα αλώνια, γιατί εκεί ήταν το κέντρο των καλοκαιρινών δραστηριοτήτων μας.

Το μήνα θεριστή, αρχινάγαμε την προετοιμασία του αλωνιού. Το ξεχορταριάζαμε, το ξυαράγαμε και ελέγχαμε αν ήταν γερό το στοιχειρό.

Μαζώναμε όλα τα εργαλεία και τα σύνεργα, που ήταν απαραίτητα για το αλώνισμα και τα συγκεντρώναμε στο αλώνι.

Φκιάναμε μοναχοί μας τα παρακάτω:

Τη Φρατζιάτα: Το εξοχικό μας κρεβάτι, που το φτιάναμε με ξύλα απάνου στην τρανή θερισταπιδιά, με τα πεντενόστιμα απίδια που δε σκουληκιάζανε ποτέ. Για στρώμα είχαμε ένα ματαράτσι, γιομάτο με φλίτσια. Στο μακρουλό προσκέφαλο, που ήταν για όλους μας, φκιαγμένο στο λάκο με σπάρτινο γνέμα, βάναμε κριθαριές.

Τα Σκιαζάρια: Ανθρώπινα ομοιώματα φκιαγμένα με παλιόσκουτα, για ν'αμποδάμε τα γεράκια και τις αλουπούδες, έτσι προφυλάγαμε τις κότες.

Τις Λογανιές: Ζαρώματα για το αλώνι. Κόβαμε κατσιαφάνες και τις δέναμε στις διχαλωτές άκρες μακριών ξύλων. Τις πλακώναμε με πλακουδερές πέτρες, για μερικές μέρες και οι λογανιές ήταν έτοιμες.

Τα Δικριάνια: Εργαλεία για το λίχνισμα. Κόβαμε από ένα δέντρο, συνήθως μουριά, μια χοντρή κλάρα, η οποία διακλαδιζόταν σε τρία κλαδιά και με κατάλληλη κατεργασία, γινότανε το δικριάνι.

Την Κουλούρα: Ξύλινο εργαλείο, χρήσιμο στο αλώνισμα. Κόβαμε μια βέργα μουριάς και με το ζέσταμα στη φωτιά, τη λυγάγαμε μέχρι να πάρει κυκλικό σχήμα. Τη δέναμε με σύρμα και η κουλούρα ήταν έτοιμη.

Το Διπλό: Εργαλείο, με το οποίο κοπανάγαμε τις ρεβυθιές και τις φακές, στο αλώνι. Το

φτιάχναμε με δύο χοντρά ραβδιά μάκρους ενός και δύο μέτρων αντίστοιχα και τα ενώναμε με ένα χοντρό σπάγκο μήκους ενός μέτρου περίπου. Κρατώντας με τα δυο μας χέρια το μακρύτερο ραβδί, τσοκανάγαμε τις ρεβυθιές και τις φακές με το κοντύτερο.

Το Φκυάρι: Σκίζαμε τον κορμό ενός δέντρου με φαγάνα και βγάναμε μια χοντρή σανίδα.

Δουλεύοντας με το σκεπάρνι, την πλάνη και το αρνάρι, η σανίδα γινότανε ένα γερό και στέριο φυτάρι.

Το αλώνι και το αλώνισμα την εποχή εκείνη με τα άλογα

Τα Ζεμπίλια: Εργαλεία για το κουβάλημα του άχερου. Κόβαμε καμιά σαρανταριά βέργες από σκληρό ξύλο με μάκρος 1,50 μ. περίπου. Τις καθαρίζαμε, τις καψαλίζαμε και στις δύο άκρες τους κάναμε μια κυκλική εγκοπή. Με δύο χοντρούς σπάγκους, δέναμε τις άκρες μιας βέργας, στις μεριές των εγκοπών. Μετά, με τους ίδιους σπάγκους, δέναμε τις άκρες, δεύτερης βέργας, ύστερα τρίτης, μέχρι που τις δέναμε όλες, αφήνοντας ανάμεσα στις βέργες ένα κενό γύρω στους πέντε πόντους. Για να γεμίσουμε το ζεμπίλι με άχερο, ενώναμε τις δύο ακρινές βέργες, το βάναμε ορθό και κείνο έπαιρνε κυλινδρικό σχήμα.

Το Κοτέτσι: Το μέρος που κουρνιάζουμε οι κότες. Αν το παλιό ήταν σε καλή κατάσταση, το επιδιορθώναμε, ειδημή φκιάναμε καινούριο.

Τη Φωλιά: Απάνου στο κοτέτσι ή σε κάποια άλλη μεριά, βάναμε ένα κοφίνι με ένα αυγό, το φώλι, για να παρακινάει τις κότες να γεννάνε τα αυγά τους.

Τον Κορύτο: Ποτίστρα για τα ζώα και ταϊστρα για τα γουρούνια. Παίρναμε έναν κορμό δέντρου, τον βαθουλώναμε με τη σμίλα και τον γεμίζαμε με νερό, να πίνουνε οι κότες και ο σκύλος.

Στα μέσα του θεριστή, μεταφέραμε στο αλώνι τα κοτερά μαζί με τον πιστό φύλακά τους το σκύλο κι' από τις αρχές του Αλωνάρη, αρχίναγε και η δική μας μετακίνηση στην καλοκαιρινή μας διαμονή. Έτσι σιγά-σιγά τ' αλώνια γιο-

μίζανε με κόσμο.

Τότε αρχίζαμε να μαζεύουμε τις ασβουινιές των βοϊδών για να τις χρησιμοποιήσουμε στο στρώσιμο του αλωνιού. Επειδή, όπως γράφτηκε προηγούμενα, η πλειονότητα των αλωνιών ήταν χωματένια για να μην ανακατώνεται ο καρπός με το χώμα, πριν το αλώνισμα κάναμε το εξής:

Σ' ένα χαρανό βάναμε νερό και ρίναμε μέσα, τις ασβουινιές. Ανακατώναμε το μίγμα, μέχρι να γίνει νερούλος χυλός. Εκείνο το χυλό τον χυούναμε στο αλώνι και με τη λογαυιά στρώναμε όλη την επιφάνεια του αλωνιού. Ο χυλός, όταν ξεραινότανε, σχημάτιζε μια κρούστα, που ήτανε σαν μονωτικό και κράταγε το χώμα του αλωνιού σταθερό.

Το αλώνι μας γειτόνευε με το αλώνι του δάσκαλού μου, του αείμνηστου Ηλία Κυριακόπουλου, τον οποίο θυμάμαι με βαθύ σεβασμό και απεριόριστη ευγνωμοσύνη, γιατί σ' αυτόν οφείλω «το ευ ζην». Υπήρξα μαθητής του μόνο μια χρονιά, στην έκτη Δημοτικού, ωστόσο για το σπουδαίο δάσκαλο, ο χρόνος ήτανε αρκετός, ώστε με το αστείρευτο μεράκι του και την ανεξάντλητη υπομονή του, συμπλήρωσε τα πολλά κενά μου και έβαλε τα θεμέλια, πάνω στα

οποία χτίστηκε όλη μου η συγκρότηση.

Στην τελευταία τάξη, γράφτηκα στο σχολείο του γειτονικού χωριού, του Λογγού, όπου δίδασκε ο μεγάλος εκείνος δάσκαλος, αψηφώντας τις αντιξοότητες του καθημερινού πηγαίνελα (δρόμος με σωρό κακοτοπιές βροχές, παγωνιές, ξυπολουσιά και πολλά άλλα) και παρότι το σπίτι μου απείχε από το σχολείο του χωριού μου, μόλις είκοσι μέτρα! Στην απόφαση εκείνη, με οδήγησαν οι εξής λόγοι:

α) Η χαμηλή μου αυτοπεποίθηση, επειδή με την αυτοκριτική καταλάβαινα ότι οι γνώσεις μου δεν ήτανε σε καλό επίπεδο.

β) Η διάχυτη φήμη και η καθολική αναγνώριση του σημαντικού έργου, που επιτελούσε ο σπουδαίος δάσκαλος.

γ) Ο αντικειμενικός μου σκοπός και ο διακαής πόθος να πετύχω στις εισαγωγικές εξετάσεις του Γυμνασίου.

δ) Η ορμήνια του παππούλη μου, που την είχα δέσει κόμπο: «τήρα να μάθεις καμιά κουκέλα γράμματα, να πας παραπέρα κ' επε δώ δε βγαίνει τρουρούλι».

Μετά το θέρο, το γέννημα που το είχαμε δέσει σε μεγάλα δεμάτια, το κουβαλάγαμε με τα ζα στο αλώνι και το στοιβάζαμε, κάνοντας θεμωνιές. Μετά ακολουθούσε το αλώνισμα.

Αστρος, 15/11/2014

Αριστομένης Γρηγορόπουλος
π. Γενικός Επιθεωρητής Πελ/σου
Εθνικής Τράπεζας

Μετά το Αίψυ...

Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ*

... Παλαιοχώρι - Μάκιστος - Κουμουθέκρα - Ζαχάρω

(Μνήμη Γιώργου Κοντοβουνήσιου)

Το ΑΙΠΥ μας χάρισε όμορφες εικόνες, μας γέμισε μ' εντυπώσεις και προβληματισμούς και ανασκάλεψε πολλές φορές το τοπίο της μνήμης. Αλλά και όλη τούτη η περιοχή - η αλλοτινή Αιπία - έχει πολλά να μας πει. Διαβάζω στα «Ολυμπιακά» του αείμνηστου Αγησίλαου Τσέλλαλη, πριν μπούμε στο αυτοκίνητο, για να πάρουμε το δρόμο της επιστροφής: «Το Αίψιο διεκδικούσαν οι Ηλείοι. Αίψιον μέντοι την μεταξύ πόλιν Ηραίας και της Μακίστου, ηξίου οι Ηλείοι έχουν». Ήταν όμως πόλις Αρκαδική και οι Αιπιείς συνέβαλαν στον οικισμό της Μεγαλοπόλεως το 370 π.Χ. Ο τύραννος όμως των Μεγαλοπολιτών Λυδιάδης το παρεχώρησε το 240 π.Χ. στους Ηλείους αντί 30 τάλαντων. Οι Σπαρτιάτες όμως το κήρυξαν ανεξάρτητο. Οι Ηλείοι διεμαρτυρήθηκαν. «Πριάσθαι γαρ, έφασαν, την χώραν άπασαν παρά τον τότε εχόντων την πόλιν τριάκοντα τάλαντων και το αργύριον δεδωκέναι».

Γράφει ο ΣΤΑΘΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

Την αγοράσαμε, είπαν, από εκείνους που την κατείχαν την πόλιν, με όλη την περιοχή της, και πληρώσαμε τριάκοντα τάλαντα (180 χιλιάδες περίπου δραχμές). Οι Λακεδαιμόνιοι «γνόνητες μηδέν δικαιότερον είναι βία πριαμένους ή βία αφελουμένους παρά των ηττόνων λαμβάνειν, αφιέναι ταύτην την πόλιν ανάγκασαν τους Ηλείους».

«Το να αγοράζει κανείς με τη βία τους αδύνατους είναι το ίδιο άδικο με το ν' αφήσουν το Αίψυ ελεύθερο». Τα χωριά είναι παρμένα απ' τον Ξενοφώντα, που, όπως είναι γνωστό ήρθε, κατοίκησε κι έγραψε εδώ σ' αυτά τα πευκόφυτα μέρη - απ' την πίσω μεριά του Λαπίθα - που προσφέρουν ηρεμία και γαλήνη για αυτοσυγκέντρωση και περισυλλογή.

Η επιστροφή στη Ζαχάρω γίνεται από άλλο δρόμο. Ανεβαίνοντας είδαμε τα χωριά Αρήνη - Μηλέα - Χρυσοχώρι. Κατεβαίνοντας θα περάσουμε από τα χωριά Παλαιοχώρι - Μάκιστος - Κουμουθέκρα. Ο χωματόδρομος περνάει κάτω από τη νότια πλευρά του κάστρου που το περιηγηθήκαμε για ώρα πολλή. Διψάμε και σαν ευλογία Θεού προβάλλει στο δρόμο μας μια πηγή με κρουνό νερο, κάτω απ' έναν πλάτανο που σκιάζει το χώρο της. Πλενόμαστε και πίνουμε νεράκι του Θεού και τον αινούμε. Είμαστε στο Παλαιοχώρι. Τα σπίτια στο σύνολό τους παλιά. Υπάρχουν κήποι με λαχανικά και συκιές με μελιστάλαχτα σύκα. Ο Αγαθοκλής, οδηγώντας, έχει να λέει για τον ήρωα της περιοχής που έδρασε στα χρόνια της επαναστάσεως του 1821 και που στη συνέχεια, δεν έσκυψε το κεφάλι στους Βαυαρούς, για να κυνηγηθεί απ' τα κυβερνητικά στρατεύματα, να τραυματισθεί και να πεθάνει απ' το τραύμα του, το οποίο οι γιατροί της Βαυαροκρατίας δε φρόντισαν να επούλωθεί. Περνάμε την τοποθεσία «Στενό» που αφήνει πέρασμα απ' το νότο στο βορρά. Πόσες φορές ο Κοντοβουνήσιος, που άλλοι τον θέλουν να κατάγεται απ' το χωριό Σκλήβα και άλλοι απ' τα Κοντοβούνια της Τριφυλίας, θα πέρασε από δω. Αυτός ο αγωνιστής

Το χωριό Μάκιστος (το χτεσινό Μπαράκου)

που εξομολογείται πως «παρεξετράπην εις πράξεις παράφορους, παράτολμους και ασεβείς και τούτο προς τον σκοπόν να έρχομαι εις βοήθειαν των πιεζόμενων και των πενομένων». Ο αγνός πατριώτης και ήρωας που μετά την απελευθέρωση δεν επεδίωξε τη βολή του, αλλά συγκρούστηκε με την εξουσία που έδειχνε στο λαό ένα πρόσωπο αλιώτικο. Ο Γιώργης Κοντοβουνήσιος πέρασε στην ιστορία μέσα απ' το θάνατο δημοτικό μας τραγούδι που 'ναι ζωντανή ιστορία και ταυτότητα μαζί του εθνικού μας βίου. Λέει το τραγούδι για τον ήρωα του Αγώνα και τον ασυμβίβαστο με την εξουσία και προστάτη των αδικούμενων:

*“Τρία πουλάκια κάθονται στο κάστρο της Πλατιάνας
Τόνα τηρά την Άλβαινα και τ' άλλο την Παλούμπα
το τρίτο το καλύτερο μοιρολόγι και λέει
Σαν ήθελες - Κοντοβουνήσιε μου -
να παντρευτείς, να πάρεις την Ελένη
τα πρόβατα τι τάβελες, τα γίδια που μαζώνεις;
Τα πρόβατα τα πούλησα, τάκανα δεκανάρια
και της Λενιώς μου τα 'στειλα της αρραβωνιαστικιάς μου
πούχει της χήνας το λαιμό, της πέρδικας τα κάλλη
και της οχιάς το μπίρμπιλο τριγύρω στο λαιμό της.
Τα γίδια τα 'χω στο μαντρί και όποιος γνωρίζει ας παίρνει.
Γιώργη πουλιέται η μπάλα σου τριακόσια κολονάτα
πουλιούνται τα κουμπούρια σου για πεντακόσια γρόσια.
Εσάμ πουλιούνται, πάρτε τα και γω τα ξεπληρώνω.
Κι αν δώσει ο Θεός κι η Παναγιά στα νύχια να πατήσω
και γιάνει και το χέρι μου να πιάσω το σπαθί μου.
Θα πάρω δίπλα τα βουνά, δίπλα τα καταράχια
θα κάψω χώρες και χωριά, χωριά και βιλαέτια
θα κάψω την Ανδρόιτσα μ' όλα τα Κανελόπλα
θα κάψω τους κουμπάρους μου, τους άτιμους Γουρναίους.
Και όλα τούτα, όταν δικόμμενος είχε φονεύσει τον
Καραβίδα, είχε τραυματίσει τον Κανελλόπουλον και ο ίδιος
είχε δεχτεί δυο βολές "τη μεν παρά την οσφύν εκ δεξιών
προς αριστερά την δε περι τον αριστερόν μηρόν".*

Περνούμε μέσα από χωράφια. Πάνω, σαν δασωμένη χαίτη η πευκόφυτη ράχη του Λαπίθα. Συναντάμε το νεκροταφείο και βρίσκουμε ασφαλτο που μας οδηγεί στη Μάκιστο.

Χωριό πάνω σ' εδαφική έξαρση χτισμένο. Το χωριό ησυχάζει. Μόνο τα τζιτζίκια κρατούν βάρδια.

Στις αυλές, που άλλοτε δένονταν αλογομούλαρα, τώρα παρκάρουν αυτοκίνητα. Είναι τ' αγροτικά είναι και τα γιωταχί των Αθηναίων που κατέβηκαν για τις διακοπές τους. Έξω απ' το χωριό πάλι χωματόδρομος. Άλλη πηγή στο δρόμο μας με πλατάνια κι εκκλησιά του Αϊ-Γιώργη -κι ένας χωρικός να μας καληνώραει για την κουβέντα που του χαρίζουμε και να μας θυμίζει τα χρόνια του πολέμου και του εμφύλιου που φόρεσε το χακί πέντε ολόκληρα χρόνια. Πίνουμε πάλι νεράκι, που δεν μας το χρεώνει η ΕΥΔΑΠ - την έχουμε αρκετά μακριά αφήσει - και φεύγουμε. Μπροστά μας το χωριό Κουμουθέκρα. Παρακάμπτουμε το δρόμο, ανηφορίζουμε, βρίσκουμε το σχολείο, εγκαταλειμμένο, -δεξιά είναι και το νεκροταφείο- και μπαίνουμε στο χωριό. Η εκκλησία του όμορφη, πετρόχτιστη.

Η πλατεία, αριστερά του δρόμου,τσιμεντοστρωμένη. Το κοινοτικό κατάστημα, ασφαλτος στο δρόμο του χωριού. Μαζεμένο το χωριό, νοικοκυρεμένο. Το χειμώνα θα λιάζεται νωχελικά, τώρα το καλοκαίρι το πυρπολεί ο ήλιος. Πάλι χωματόδρομος έξω απ' το χωριό. Τα χωράφια μ' ελιές και τα πεύκα να ισκιάζουν δεξιόζερβα το δρόμο. Στις στροφές ο δρόμος είναιτσιμεντοστρωμένος. Όλος είναι πλατύς, άνετος, άμποτε ν' ασφαλτοστρωθεί. Περιποιημένα, καθαρά τα ελαιοπερίβολα. Γέμισε ο τόπος από τα ευλογημένα δέντρα. Το τοπίο της Ολυμπίας, όπου και να βρεθείς είναι ειρηνικό. Οι ελιές και τα πεύκα αδερφώνουν. Το πράσινο σε όλες του τις αποχρώσεις, καθώς και τα αμπέλια κεντούν τον καμβά και άλλα θαμνόδεντρα σκαρφαλώνουν και ντύνουν τα χέρσα κομμάτια. Σε λίγο φτάνουμε στη διασταύρωση. Αντικρινά μας και αριστερά η "πάντερπηνη" Αρήνη. Δεξιά, φεύγουμε, για τη Ζαχάρω, ακολουθώντας την ακροποταμιά με τις καταπράσινες, απ' το χείμαρρο πρασίνου, όχτες της. Ζέστη πολλή. Ψήνεται το ψωμί στον ήλιο. Αποχαιρετιόμαστε. Ο Αγαθοκλής με την Όλγα για τη Μίνθη, Εγώ για την Κυπαρισσία, για τη θάλασσα - τη μεγάλη μου αγάπη - που με περιμένει. Το βουνό, το ύπαιθρο γενικά, το Αίψυ ειδικότερα, μου χάρισαν σήμερα μια μέρα ανεπανάλγητη. Κι ευχαριστώ τον καλό φίλο, που στάθηκε η αφορμή, να τη χαρώ μ' όλες μου τις αισθήσεις και ν' απομυθοποιήσω άλλη μια σελίδα απ' τον κόσμο του μύθου και της ιστορίας μας.

* Απ' το βιβλίο: «ΟΔΟΙΠΟΡΩΝΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑΣ» έκδοση της Ομοσπονδίας των τοπικών Συλλόγων της Επαρχίας Ολυμπίας.

Σημ. «ΜΑΚΙΣΤΙΑΣ»: Ο Στάθης Παρασκευόπουλος είναι Πρόεδρος του Συνδέσμου Ιστορικών Συγγραφέων και το παραπάνω άρθρο του το έγραψε την δεκαετία του 1980. Αξίζει η σύγκριση με την συνέντευξη του Αναστασίου Θεοδ. Λαμπρόπουλου στον Χαράλαμπο Φ. Παυλόπουλο στη σελ. 3 στην αναφορά του για τον Κοντοβουνήσιο.

ΑΓΝΟΔΙΚΗ, Η ΠΡΩΤΗ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ - ΜΑΙΕΥΤΗΡΑΣ - ΓΙΑΤΡΟΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Ποιός φανταζόταν ότι οι Αθηναίοι που εφημίζοντο για τον πολιτισμό τους και τη Δημοκρατία τους, θα ήσαντε τόσο αντιφεμινιστές; Ποιός θα πίστευε ότι δια νόμου απαγορευόταν στις γυναίκες να σπουδάσουν την Ιατρική και να την εξασκούν; Βάσει του Αττικού δικαίου απαγορευόταν σε μια γυναίκα να ασκεί το λειτούργημα του γιατρού.

Μια κοπέλα, όμως, η Αγνοδίκη που γεννήθηκε τον 4ο π.Χ. αιώνα στην Αθήνα, από μικρή φάνηκε πως γεννήθηκε, να απαλλάξει τον κόσμο από τον πόνο.

Το όνειρό της ήταν να σπουδάσει Ιατρική, αλλά αυτό, όπως προανέφερα, απαγορευόταν στις γυναίκες. Το πείσμα της και η μεγάλη της θέληση νικάει τις προκαταλήψεις, αδιαφορεί για τον απαγορευτικό νόμο και αποφασίζει να γίνει γιατρός, αλλά για να το πετύχει αυτό έπρεπε να μεταμφιεσθεί σε άνδρα. Έτσι λοιπόν, βάζει αντρικά ρούχα και κρύβει τη θηλυκότητα της γυναίκας από την εμφάνισή της.

Ήταν, όμως, και τυχερή. Την εποχή εκείνη, είχε έρθει στην Αθήνα ένας σπουδαίος γιατρός, ο Ηρόφιλος ο Χαλκιδόνιος. «Χαλκιδών ήταν μια αρχαία Ελληνική αποικία που ευρίσκειτο στην ανατολική πλευρά του Βοσπόρου, απέναντι από το αρχαίο Βυζάντιο, την Κωνσταντινούπολη».

Ο Ηρόφιλος ήταν γνωστός γιατρός και είχε ιδρύσει σχολή στην Αλεξάνδρεια που ήταν ονομαστή. Σε αυτόν τον περίφημο δάσκαλο και ονομαστό γιατρό πήγε να φοιτήσει η Αγνοδίκη. Ο Ηρόφιλος διδάξε στον νεαρό τα πάντα, όταν είδε το ενδιαφέρον του, την μαιευτική, τη γυναικολογία, αυτά που τον ενδιέφεραν περισσότερο από όλα. Κάθε λέξη που έλεγε ο γιατρός τη ρούφαγε σα σφουγγάρι και παρακολουθούσε κάθε πρακτική που εφάρμοζε ο διάσημος δάσκαλος.

Με την οξυδέρκεια, την ευστροφία και την επιμέλεια, αλλά και το πάθος του, εντυπωσίασε τους πάντες, που μιλούσαν με τα καλύτερα λόγια για τον πανέξυπνο νεαρό.

Την εποχή εκείνη στην Αθήνα πέθαιναν πολλές έγκυες γυναίκες από διάφορες επιπλοκές στη γέννα, επειδή ντρεπόσαντε να τις εξετάσει ο γιατρός που ήταν άντρας, πολύ περισσότερο να τις ξεγεννήσει.

Η Αγνοδίκη όταν αποφοίτησε από τη σχολή του Ηρόφιλου, ήταν μια άριστη γιατρός γυναικολόγος και μαιευτήρας, έτοιμη να προσφέρει τις υπηρεσίες της σε όποια γυναίκα είχε ανάγκη.

Μπαίνει βέβαια σαν άντρας στα σπίτια των γυναικών να τις βοηθήσει. Επειδή οι γυναίκες είχαν τις αντιρρήσεις τους να τις εξετάσει άνδρας γιατρός, η Αγνοδίκη αναγκαζόταν να αποκαλύψει στις γυναίκες ότι ήταν και αυτή γυναίκα. Οι γυναίκες όλες, τον θέλουν τον νεαρό γιατρό, και το όνομά του γίνεται πασίγνωστο στην Αθήνα. Οι άντρες γιατροί νομίζοντας ότι η Αγνοδίκη είναι άντρας την καταγγέλλουν στον Άρειο Πάγο, ότι συνάπτει παράνομες επαφές με τις γυναίκες και για αυτό τον θέλουν όλες.

Η Αγνοδίκη για να απορρίψει αυτή τη κατηγορία αναγκάζεται να αποκαλύψει στο δικαστήριο ότι είναι γυναίκα. Οι δικαστές τα χάνουν. Αυτό είναι απαράδεκτο! Γυναίκα γιατρός! Τότε οι κατηγοροί γιατροί, απαιτούν την καταδίκη εις θάνατον για παραδειγματισμό. Οι γυναίκες που έσωσε σε δύσκολους τοκετούς την υποστηρίζουν με πάθος.

Οι δικαστές μπροστά σε όλο αυτό το πλήθος που την υποστηρίζει και μη βρίσκοντας κάτι το υπολήψιμο και αφού δεν έχει προκαλέσει καμία βλάβη στις γυναίκες ασθενείς της, την αθωώνουν και το ακροατήριο εδέχθη με χαρά την αθωωτική απόφαση του δικαστηρίου.

Από τότε επιτρέπεται σε όλες τις γυναίκες να σπουδάσουν Ιατρική χωρίς να κρύβονται. Η Αγνοδίκη με το πείσμα της καταφέρνει το απαγορευμένο και το ακατόρθωτο, να περάσει το άβατο.

Το όνομα της Αγνοδίκης γράφεται με χρυσά γράμματα στο λειτούργημα της γυναικολογίας και της μαιευτικής. Και όπως γίνεται με κάθε πρωτοπόρο, το όνομά της σήμερα είναι γνωστό.

Πηγή: Πάπυρος Λαρούς

Δημήτρης Πρίγγουρης
π. Δ/ντής Δημοσίας Βιβλιοθήκης Ανδρίτσαινας
Επίτιμος Πρόεδρος του Συνδέσμου Ιστορικών Συγγραφέων

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΟΛΥΜΠΙΩΝ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΘΕΡΑΠΟΝΤΟΣ ΣΤΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Με λαμπρότητα γιόρτασε και φέτος ο ιστορικός Σύλλογος Ολυμπίων τον προστάτη του Άγιο Θεράποντα, στις 24 Μαΐου 2015, στον ομώνυμο Ι.Ν. του Ζωγράφου.

Τελέστηκε Θεία Λειτουργία η οποία άρχισε στις 9.45 π.μ. και η καθιερωμένη Αρτοκλασία υπέρ υγείας των Μελών και Φίλων του Συλλόγου. Οι άρτοι ήταν προσφορά της επιτίμου Προέδρου του Συλλόγου Ολυμπίων κ. **Βιθής Δερεχάνη-Σταυροπούλου**.

Ακολούθησε ομιλία από τον Πρόεδρο του Συλλόγου κ. **Κων/νο Βλάχη**, ο οποίος αναφέρθηκε στο σύνδεσμο Κυπρίων και Ηλείων και στο ιστορικό της ίδρυσης του Ιερού Ναού του Αγίου Θεράποντος Ζωγράφου, ο οποίος κτίστηκε στις αρχές του προηγούμενου αιώνα, από τους προγόνους του Συλλόγου Ολυμπίων επί προεδρίας **Ιωάννη Δόξα** από τη Ζούρτσα.

Ο Άγιος Θεράπων διετέλεσε Επίσκοπος Κύπρου, έδρασε στα χρόνια της εικονομαχίας και μαρτύρησε την ώρα της Θείας Λειτουργίας. Αργότερα το τίμιο λείψανό του μεταφέρθηκε στην Κων/πολη. Έγινε γνωστός στον ελλαδικό χώρο και στη δική μας περιοχή όταν πρόσφυγες από την Κύπρο, κατά το έτος 957, μετοίκησαν σε διάφορα μέρη της Ελλάδας για να σωθούν, λόγω των Αραβικών επιδρομών. Κάποιοι από το ορεινό χωριό Πεδουλά της Κύπρου ήρθαν και εγκαταστάθηκαν στην Ανδρίτσαινα. Ίσως η μετοίκηση αυτή δεν έγινε τυχαία, γιατί, όπως είναι γνωστό από την ιστορία, η Κύπρος είχε αποικηθεί από Αρκάδες της Παρασσίας γης του Λυκαίου. Προφανώς πρόκειται περί επαναπατρισμού Αρκάδων στην προγονική τους γη μετά από πολλά χρόνια που έγινε με αφορμή τις λεηλασίες των Αράβων στη Μεγαλόνησο. Μαζί τους μετέφεραν την εικόνα κι ένα σπάνιο χειρόγραφο με το βίο του Αγίου, το οποίο φυλάσσονταν στον Ι.Ν. του Αγίου Θεράποντος που έκτισαν στην Ανδρίτσαινα. Δυστυχώς το 1903 το χειρόγραφο χάθηκε, μάλλον, όταν μεταφέρθηκε στη Βενετία για επεξεργασία.

Στις αρχές του προηγούμενου αιώνα οι ιδρυτές του Συλλόγου Ολυμπίων που είχαν εγκατασταθεί περίξ της τότε Κοινότητας Ζωγράφου αποφάσισαν την ανέγερση Ι.Ν. σε οικόπεδο που δώρισαν στο Σύλλογο οι γιοί του μεγαλοκτηματία **Ιωάννη Ζωγράφου**. Μετά απ' αυτή την απόφαση, το 1920, έκτισαν το πρώτο εκκλησάκι του Αγίου Θεράποντος, το

οποίο αποπερατώθηκε το 1924. Ο μικρός Ι.Ν. λειτουργούσε παράλληλα και ως Ενορία. Στη συνέχεια, αφού είχαν προηγηθεί οι σχετικές εκκλησιαστικές και άλλες διαδικασίες, με το υπ' αρ. 6904/30-4-1930 συμβόλαιο αγοραπωλησίας του συμβ/φου Αθηνών **Κων/νου Γιαννίση**, μεταβιβάστηκε στην Κοινότητα Ζωγράφου

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου Ολυμπίων κ. Κων. Βλάχης εκφωνεί το λόγο του

και αναγνωρίστηκε επισήμως ως Ενορία. Ο Σύλλογος Ολυμπίων διατήρησε το προνόμιο να τελεί κάθε χρόνο Θεία Λειτουργία και Μνημόσυνο για τους προγόνους του. Σε ανάμνηση αυτού του γεγονότος τελείται αυτή η πανηγυρική εορτή.

Ο σημερινός μεγαλοπρεπής ναός κτίστηκε αργότερα.

Στο τέλος, μοιράστηκε ο άρτος και προσφέρθηκε καφές από το Σύλλογο στο παρακείμενο καφενείο του πάρκου.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο Αντιδήμαρχος Ζωγράφου κ. **Γιώργος Καπής**, ο οποίος είναι εκπαιδευτικός και κατάγεται από τα Πετράλωνα (Βερβίτσα) Ολυμπίας, ο Πρόεδρος του Συλλόγου Ανδριτσάνων κ. **Θανάσης Θεοχάρης**, ο Αντ/δρος κ. **Θανάσης Τράπαλης** και ο τ. Πρόεδρος κ. **Δημήτρης Δημητρακόπουλος**, ο Πρόεδρος του Συλλόγου Ζαχαράων κ. **Βασίλειος Φουρλής**, ο Αντ/δρος κ. **Μάριος Σωτηρόπουλος** και η τ. Πρόεδρος κ. **Γωγώ Χριστοδουλοπούλου**, ο Πρόεδρος του Συλλόγου Μακισταίων κ. **Φώτης Βλάχος** (μέλος του Δ.Σ.). Επίσης οι βετεράνοι του Συλλόγου κ.κ. **Ευάγγελος Γιαννικόπουλος** και **Πάνος Παπαζαφειρόπουλος**, εκδότες εφημερίδων, η καθηγήτρια του Πολυτεχνείου κ. **Σοφία Λαμπροπούλου**, η ποιήτρια κ. **Φωτεινή Σασσάλου**, η εγγονή, εκ μητρός, του αιμνήστου Προέδρου **Ιωάννη Δόξα** κ. **Ιωάννα Μοσχάκη-Δόξα**, Μέλη του Δ.Σ. Μέλη και φίλοι του Συλλόγου και κάτοικοι του Ζωγράφου.

Κώστας Βλάχης
09-06-2015

Εκλογές Ομοσπονδίας Τοπικών Συλλόγων Ολυμπίας

Η Ομοσπονδία Τοπικών Συλλόγων Ολυμπίας συγκροτήθηκε σε σώμα (για την περίοδο 2015 – 2017) ύστερα από τις εκλογές στις 17 Μαΐου 2015, ως εξής:

1. **ΜΑΝΩΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ** - Πρόεδρος, Θεμιστοκλέους 26 - Τ.Κ. 106 77 - Αθήνα e-mail: diemmanolis@gmail.com, 2102432426 6974008830, από Σύλλογο Γραικαίων.

2. **ΣΜΥΡΝΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ** - Α' Αντιπρόεδρος, Χαλκοκονδύλη 9 & Πατησίων (6ος όροφος), 6936919776, από Σύλλογο Λυνιστιάνων.

3. **ΒΛΑΧΟΣ ΦΩΤΙΟΣ** - Β' Αντιπρόεδρος, Ερυμάνθου 10 - Τ.Κ. 16344 Ηλιούπολη e-mail: vlachosfotis@gmail.com, 6972719139, από Σύλλογο Μακιστῶν.

4. **ΠΑΝΑΓΟΥΛΙΑΣ ΑΓΑΘΟΚΛΗΣ** - Γεν. Γραμματέας, Λ. Δημοκρατίας & Καρέα 22 - Τ.Κ. 163 44 Ηλιούπολη e-mail: agrapanag@gmail.com, 2109733189, 6974669665, 6937401599, από Σύλλογο Μινθίων.

5. **ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ** - Ταμίας, Μπόταση 6 - Τ.Κ. 10682 Αθήνα e-mail: eadamopoulou8@gmail.com, 2109846233, 6974603764, από Σύλλογο Φριξίων.

6. **ΦΟΥΡΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ** - Αναπλ. Ταμίας, Αλιμουσίων 37 - Τ.Κ. 11851 ΑΘΗΝΑ e-mail: fourlis.v@gmail.com, 6945596734, 2103467693, από Σύλλογο Ζαχαραιών.

7. **ΠΑΠΑΡΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ** - Ειδικός Γραμματέας, Χρυσανθέμων 28 - Ζωγράφου Τ.Κ. 15772 e-mail: ioannis.s.pap@gmail.com 6986087042, από Σύλλογο Φαναριτών.

8. **ΚΟΚΚΙΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ** - Σύμβουλος, 6977502791 2102323097, από Σύλλογο Φιγαλέων.

9. **ΔΑΒΙΛΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ** - Σύμβουλος, Χίου 54 - Τ.Κ. 10439 Αθήνα, 2108239698, από Σύλλογο Μυλιωτών.

10. **ΚΑΠΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ** - Σύμβουλος, Μακρυνίτσας 18 - Αμπελόκηποι Τ.Κ.11522, 2108072559, 6947957572, από Σύλλογο Νεοχωριτών.

11. **ΠΡΑΣΣΑΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ** - Σύμβουλος, Πόντου 85 Ελληνικό Τ.Κ. 16677, 2109616478, 6944942249, από Σύλλογο Αρήννης.

12. **ΜΠΙΘΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ** - Σύμβουλος, 6972520694, 2106748760, από Σύλλογο Λιβαδακιωτών.

13. **ΠΑΠΑΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ** - Σύμβουλος, Βυζαντίου 47 - Αιγάλεω Τ.Κ. 12242, 2105144082, 6976652077, από Σύλλογο Δαφνούλας.

14. **ΤΡΑΠΑΛΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ** - Σύμβουλος, Καρύστου 13 - Τ.Κ. 13451 Καματερό, 2105022896, από Σύλλογο Ανδρίτσαινας.

15. **ΚΟΠΑΝΙΤΣΑΝΟΣ ΦΩΤΗΣ** - Σύμβουλος, Άρεως 19 Βύρωνα Τ.Κ. 16233, 2107662879, 6980388910, από Σύλλογο Χρυσοχωριτών.

ΕΚΛΟΓΕΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΖΑΧΑΡΑΙΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΣ

Στις 7/6/2015 έλαβε χώρα η Γενική Συνέλευση του "Συλλόγου Ζαχαραιών Ολυμπίας" για την ανάδειξη νέου Δ.Σ. και Εξελεγκτικής Επιτροπής. Το νέο Δ.Σ. συγκροτήθηκε σε σώμα με απόφασή του στις 13/6/2015, σύμφωνα με την οποία, για την προσεχή διετία ο κ. **Βασίλειος Φουρλής** του Κωνσταντίνου θα ασκεί καθήκοντα Προέδρου Δ.Σ., ο κ. **Μάριος Σωτηρόπουλος** του Δημητρίου θα είναι Αντιπρόεδρος Δ.Σ., ο κ. **Γεώργιος Τζεβελέκος** του Παναγιώτη θα είναι Γενικός Γραμματέας, ο κ. **Διονύσιος Καραπαναγιώτης** του Δημητρίου θα είναι Ταμίας και η κ. **Μαρία Παναγοπούλου** του Ηλία Έφορος του Συλλόγου και μέλη Δ.Σ. οι **Κωνσταντίνα Μπαμπή** του Γεωργίου, **Ιωάννης Παληοδόωρος** του Γεωργίου, **Ευστάθιος Φωτόπουλος** του Αντωνίου και **Πάνος Φωτόπουλος** του Ηλία τακτικά μέλη του Δ.Σ..

Την Εξελεγκτική Επιτροπή του "Συλλόγου Ζαχαραιών" συγκροτούν οι **Ανδρέας Γεωργουλίας** του Ιωάννη, **Αγγελική-Ελένη Μπιτζούνη** του Χρήστου και **Δημήτριος Σωτηρόπουλος** του Μενελάου.

Φουρλής Βασίλειος
Πρόεδρος Συλλόγου Ζαχαραιών

Οι δυο αρχαίοι τάφοι στο Παλαιοχώρι Χρυσοχωρίου

Στον οικισμό Παλαιοχώρι του Χρυσοχωρίου, στα νότια ριζά της αρχαίας Ακροπόλεως («Κάστρο»), ανάντι και σε μικρή απόσταση από τον δρόμο Χρυσοχωρίου - Μακίστου, υπάρχουν δύο αρχαίοι διπλοί τάφοι. Ο πρώτος

Εικ. 1. Διπλός αρχαίος τάφος στο Παλαιοχώρι Χρυσοχωρίου, στη θέση "Ξίδη". Ανασκαφή 2006. Φωτογραφία Θεόδωρος Α. Κατσάμπουλας 2006.

(Εικ. 1) ευρίσκεται στη θέση «Ξίδη», δυτικά του οικισμού, 100 μέτρα ανάντι της προαναφερόμενης οδού και μόλις 300 περίπου μέτρα ανατολικά από τους παρακείμενους τάφους στη θέση Πετροπηγάδα της Μακίστου.

Ο δεύτερος (Εικ. 2) ευρίσκεται ανατολικά του πρώτου, στη θέση «Τουράκι», ψηλότερα (βορειότερα) του δρόμου, πλησιέστερα προς το Κάστρο, 300 μέτρα πάνω από τα όρια του οικισμού, σε κοντινή θέση ανάντι των οικιών Κωνσταντίνου Τσελίκας και Γεωργίου Σωτηρόπουλου. Οι τάφοι αυτοί ανεσκάφησαν από την Αρχαιολογική Υπηρεσία Ηλείας το 2006 και το 2009, αντιστοίχως. Στον δεύτερο, στη θέση «Τουράκι», βρέθηκε το πανέμορφο άγαλμα γυναικείας μορφής, στο οποίο έχει δοθεί η ονομασία «Κυρία της Πλατιάνας», ονομασία, βέβαια, που δεν είναι δηλωτική του τόπου ανευρέσεώς του. Το άγαλμα αυτό εκτίθεται στο Αρχαιολογικό Μουσείο Πύργου.

Η ευρύτερη περιοχή κάτω από το Κάστρο εκαλλιεργείτο παραδοσιακά από τους κατοίκους του Χρυσοχωρίου (πρώην Τρύπες) και ιδιαίτερα τους διαμένοντες μόνιμα στον οικισμό του Παλαιοχωρίου. Οργώνοντας τα χωράφια τους, οι κάτοικοι εύρισκαν διάφορα αρχαία αντικείμενα, πήλινα, μεταλλικά ή μαρμάρινα, καθώς και νομίσματα, το ίδιο δε συνέβαινε και δυτικότερα κατά μήκος της νότιας πλαγιάς του όρους Λαπίθα, δηλαδή και στα χωριά Μάκιστο, Αρτέμιδα και Σμέρνα.

Όλα δείχνουν ότι εκεί υπήρχε μία οι-

κιστική ανάπτυξη, μια πολιτεία με μεγαλοπρεπή μνημεία και κυρίως το Κάστρο με τα καλόκτιστα τείχη, τα κτίσματα και το πέτρινο θέατρό του, καθώς και τάφοι σημαινόντων προσώπων ή οικογενειών. Σήμερα, που οι παλαιοί κάτοικοι έφυγαν από τη ζωή και οι πλείστοι νεώτεροι έφυγαν από το χωριό, όπως γενικότερα έχει συμβεί στην Ελλάδα, η περιοχή έχει διαφοροποιηθεί με φυσική αναδάσωση, σε έντονη μορφή και μάλιστα με κυριαρχία του ακανθώδους θάμνου «ασφαλαχτό», κυρίως ύστερα από την καταστροφική πυρκαϊά του 2007.

Η σειρά των αρχαίων τάφων που έχουν ανευρεθεί μέχρι σήμερα, δηλαδή εκείνων της Πετροπηγάδας Μακίστου και των προαναφερθέντων δύο στο Παλαιοχώρι, ευρίσκονται κατά μήκος μιας νοητής, ελαφρώς ανηφορίζουσας, ευθείας

γραμμής εκ δυσμών προς ανατολάς που πιθανόν υποδηλοί ότι οι τάφοι αυτοί, ίσως και άλλοι που δεν έχουν ανευρεθεί ακόμη, ευρίσκοντο κατά μήκος μιας κυρίας οδού που οδηγούσε στην επίσημη είσοδο του Κάστρου, την «Πύλη». Είναι γνωστό άλλωστε ότι στην αρχαιότητα οι τά-

Εικ. 2. Τάφος στη θέση "Τουράκι" στο Παλαιοχώρι Χρυσοχωρίου. Ανασκαφή 2009. Φωτογραφία Θεόδωρος Α. Κατσάμπουλας, 2009.

φοι κατασκευάζοντο κατά μήκος οδών, όπως π.χ. στον Κεραμεικό στην Αρχαία Αθήνα.

Προσβλέπουμε στην αρχαιολογική σκαπάνη και στην αρχαιολογική εργασία γενικότερα στην περιοχή μας που θα αναδείξουν ολοκληρωμένα τις αρχαιότητες αυτές.

Π. Η. Κυριακοπούλου
Πρόεδρος του Πολιτιστικού
Συλλόγου Χρυσοχωριτών Ολυμπίας
«Ο Άγιος Γεώργιος»
π. Καθηγήτρια Γεωπονικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Μικρά αλλά σημαντικά

Πρωτομαγιά 2015 στον Καϊάφα

Μεγάλη επιτυχία σημείωσε η εκδήλωση της Πρωτομαγιάς στο χώρο του Καϊάφα (πριν το νησάκι της Αγίας Αικατερίνης). Παρευρέθηκε πλήθος κόσμου από την ευρύτερη περιοχή του Δήμου Ζαχάρω.

Άποψη της εκδήλωσης

Κύριοι διοργανωτές αυτής της εκδήλωσης ήταν: ο Εμπορικός Σύλλογος Ζαχάρω, ο Ολυμπιακός Ζαχάρω, οι Ποδηλάτες Ζαχάρω, ο Κυνηγετικός Σύλλογος, οι Πολιτιστικοί Σύλλογοι Σμέρνας, Μηλέας, Μακίστου, με την αρωγή του Δήμου Ζαχάρω.

Δρόμος

Σε επικοινωνία που είχαμε με τον Διευθυντή Τεχν. Υπηρεσιών Π.Ε. Ηλείας κ. **Μιχάλη Καλογερόπουλο**, μας ενημέρωσε ότι ολοκληρώθηκε ο έλεγχος του φακέλου της μελέτης του δρόμου Μποκαρίνος-Μάκιστος από την Διεύθυνση του Υπουργείου Περιβάλλοντος στην Πάτρα και ήδη έχει αποσταλεί στους φορείς (Περιφερειακό Συμβούλιο, Αρχαιολογία, Δασαρχείο κ.λπ.) για **διαβούλευση** προκειμένου να συνταχθεί ο τελικός προϋπολογισμός του έργου (μαζί με τις απαλλοτριώσεις) και να έχουμε έτσι την **οριστική μελέτη**.

Νερό

Συνεχίζουμε τις προσπάθειες σε συνεργασία με το Δήμο Ζαχάρω και ιδιαίτερα με τον Αντιδήμαρχο κ. **Γιώργο Μπάμη** για την σύνταξη της οριστικής **μελέτης** αποκατάστασης της ύδρευσης στη Μάκιστο.

Φίλοι μηχανικοί της «ΜΑΚΙΣΤΙΑΣ» έχουν προσφερθεί και εργάζονται για αυτό το σκοπό.

Αγροτικοί δρόμοι

Κράτησε την υπόσχεσή του ο αρμόδιος Αντιδήμαρχος του Δήμου μας κ. **Γιώργος Τριγάζης**, όπως μας ενημέρωσε ο Πρόεδρος του χωριού κ. **Νώντας Πόθος**. Πραγματικά οι αγροτικοί δρόμοι «περάστηκαν» με γκρέιντερ και για τώρα το καλοκαίρι είναι μια χαρά.

Για τον χειμώνα, όμως, θα χρειαστεί χαλίκι...

Ναός Παμμεγίστων Ταξιαρχών

Πληροφορηθήκαμε ότι στο Ναό έγιναν κάποιες ζημιές και ελπίζουμε να έγιναν κατά λάθος. Διαφορετικά είναι απαράδεκτο και κρίμα...

Πλατεία Μακίστου Αγ. Ιωάννη

Σύντομα θα ολοκληρωθούν οι εργασίες αποπεράτωσης στην πλατεία μας όπως μας υποσχέθηκε ο Αντιδήμαρχος κ. **Γιώργος Μπάμης** σε πρόσφατη επίσκεψη που είχαμε μαζί με τον Πρόεδρο του χωριού μας και μέλος του Δ.Σ. του Συλλόγου κ. **Νώντα Πόθο**.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Μακίστου (Master Plan)

Θετική ανταπόκριση είχε το κάλεσμα της «ΜΑΚΙΣΤΙΑΣ» (που έκανε στο προηγούμενο φύλλο) στους συμπατριώτες μας μηχανικούς προκειμένου να συντάξουν αφιλοκερδώς το **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Μακίστου (Master Plan)**. Την εν λόγω προσφορά συζήτησε και απεδέχθη το Δ.Σ. του Συλλόγου στη συνεδρίασή του, στις 30-06-2015, και υποσχέθηκε στους συντελεστές αυτού του σημαντικού έργου ότι θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε ο Δήμος μας να το υιοθετήσει και σιγά – σιγά να το εκτελέσει. Το Δ.Σ. και η «ΜΑΚΙΣΤΙΑ» ευχαριστούν τους παρακάτω συμπατριώτες για την ευγενική αυτή χορηγία τους:

- 1) **Λαμπρόπουλος Ανδρέας** - Δρ. Αρχιτέκτων Μηχανικός Ε.Μ.Π.,
- 2) **Σκουμπούρης Ιωάννης** - Χημικός Μηχανικός Ε.Μ.Π. Μ.Sc,
- 3) **Λαμπρόπουλος Ιωάννης** του Δημητρίου - Τοπ. Μηχανικός Ε.Μ.Π.,
- 4) **Αθανασόπουλος Ειρηναίος** του παπά-Στάθη - Αρχ. Μηχανικός Ε.Μ.Π.
- 5) **Κοκκαλιάρη Ελεάννα** του Δημητρίου - Αρχιτέκτων Μηχανικός Ε.Μ.Π.

Ο Αντιδήμαρχος κ. **Γιώργος Μπάμης** όπως μας πληροφόρησε σε πρόσφατη συνάντησή μας, έχει δρομολογήσει την **τοπογραφική μελέτη της Μακίστου**, η οποία είναι απαραίτητη για το επιχειρησιακό αυτό πρόγραμμα.

Επίσκεψη του Συλλόγου στο Δήμο Ήλιδας

Στις **12-05-2015** ο Σύλλογός μας, εκπροσωπούμενος από τον Πρόεδρο και τον Γεν. Γραμματέα, επισκέφτηκε τον **Δήμαρχο Ήλιδας κ. Χρήστο Χριστοδουλόπουλο**. Η προγραμματισμένη συνάντηση που έγινε σε άριστο κλίμα, είχε

Ο Δήμαρχος Ήλιδας κ. **Χρήστος Χριστοδουλόπουλος** εν μέσω του Προέδρου και του Γεν. Γραμματέα του Συλλόγου μας μαζί με τον Αντιδήμαρχο Ήλιδας κ. **Σπύρο Τσουλέκη**

ως σκοπό να ανταλλάξουμε απόψεις για τα Αρχαία Θέατρα των περιοχών μας (ως γνωστόν στην Ηλεία υπάρχουν δύο) καθώς και για την **Πολιτιστική – Τουριστική Διαδρομή η «ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ»**, που ο Πρόεδρος του Διαζώματος κ. **Σταύρος Μπένος** μαζί με την **Περιφέρεια Δυτ. Ελλάδας** έχουν αναδείξει από την αρχή του έτους. Ήταν πράγματι μια γόνιμη επίσκεψη, που σύντομα θα φέρει καρπούς.

ΕΝΙΣΧΥΣΤΕ ΤΗΝ “ΜΑΚΙΣΤΙΑ”

Αρ. Λογ/σμού 112/296129-62

IBAN: GR2001103460000034676833832

Εθνική Τράπεζα Ελλάδος